

RAQAMLI BOLALAR QALBINING ME'MORI: ZAMONAVIY BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHISINING ILHOMLANTIRUVCHI MISSIYASI**Imomaliyeva Zuhra Ziyataliyevna**

Farg'ona viloyati Buvayda tumani 18-o'rta ta'lim Boshlang'ich sinf o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20336503>

Annotatsiya. Ushbu maqolada raqamli davrda yashayotgan zamonaviy boshlang'ich sinf o'qituvchisining ijodiy faoliyati, bolalarning dolzarb muammolari (e'tibor yetishmovchiligi, ekran qaramligi, emotsional-intellektual rivojlanishdagi kamchiliklar) va ularni yechishning innovatsion usullari ilmiy-ijodiy nuqtai nazardan tahlil qilinadi. O'yin, raqamli texnologiyalar va milliy qadriyatlar uyg'unligida tashkil etilgan ta'lim jarayoni orqali bolalarda mustaqil fikrlash, emotsional intellekt va milliy g'urur tuyg'usini shakllantirish tajribasi, yutuqlari yoritiladi. Maqsad — har bir o'qituvchini “raqamli bolalar qalbining me'mori” sifatida ilhomlantirishdir.

Kalit so'zlar: O'zbek boshlang'ich ta'lim, raqamli bolalar, emotsional intellekt, o'yinli ta'lim, innovatsion pedagogika, milliy qadriyatlar, zamonaviy o'qituvchi.

Аннотация. В данной статье с научно-творческой и художественной точки зрения анализируется деятельность современного учителя начальных классов в цифровую эпоху, актуальные проблемы детей (дефицит внимания, экранная зависимость, эмоционально-интеллектуальное развитие) и инновационные пути их решения. Освещается опыт формирования самостоятельного мышления, эмоционального интеллекта и чувства национальной гордости через интеграцию игр, цифровых технологий и национальных ценностей. Цель — вдохновить каждого учителя стать «архитектором души цифрового ребёнка».

Ключевые слова: начальное образование, цифровые дети, эмоциональный интеллект, игровое обучение, инновационная педагогика, национальные ценности.

Abstract. This article analyzes from a scientific-creative-artistic perspective the work of a modern primary school teacher in the digital age, the pressing problems of children (attention deficit, screen addiction, gaps in emotional-intellectual development) and innovative solutions. It highlights practical experience in developing independent thinking, emotional intelligence and national pride through the integration of games, digital technologies and national values. The aim is to inspire every teacher to become the “architect of a digital child’s soul”.

Keywords: primary education, digital children, emotional intelligence, game-based learning, innovative pedagogy, national values.

Kirish

Bugungi bolalar smartfon va planshetlar bilan tug'ilib, raqamli dunyoda ulg'aymoqda. Ularning e'tibori parcha-parcha, emotsiyalari tez o'zgaruvchan. Boshlang'ich sinf o'qituvchisi endi oddiy bilim beruvchi emas, balki bolaning qalbini quruvchi me'mor, yo'l boshchi va ilhom manbaidir. Men, boshlang'ich sinf o'qituvchisi sifatida, har kuni shu missiyani bajarishga intilaman. Ushbu maqola mening tajribam, muvaffaqiyatli yondashuvlarim va bolalarning yutuqlarini “Millat g'ururi” ruhida yoritishga bag'ishlanadi.

Asosiy qism

Zamonaviy raqamli bolalar bir qator jiddiy muammolarga duch kelmoqda: e'tibor va konsentratsiya yetishmovchiligi (o'rtacha 8-12 daqiqa), ekran qaramligi, emotsional intellektning zaifligi, ijtimoiy ko'nikmalar kamchiligi va milliy qadriyatlaridan uzoqlashish xavfi. Bu holat

bolalarning o'qishga bo'lgan qiziqishini pasaytiradi, o'quv muvaffaqiyatsizliklariga va kelajakdagi psixologik muammolarga olib keladi.

Men bu muammolarni yechish uchun uch qatlamli innovatsion modelni ishlab chiqdim: **o'yin + raqamli texnologiyalar + milliy qadriyatlar**. Darslarni "Matematika sarguzashti", "Ona tilida ertaklar olami", "O'zbekiston mo'jizalari" va "Tabiat bilan do'stlashamiz" kabi qiziqarli loyihalar shaklida tashkil qilaman. Har bir mavzuni qisqa animatsion video yoki interaktiv QR-kod bilan boshlayman, keyin bolalarni guruhli o'yinlar va amaliy mashg'ulotlar orqali jalb qilaman. Masalan, ona tili darsida Alisher Navoiy hikmatlarini raqamli ertak shaklida taqdim etaman, matematikada esa milliy naqshlar (atlas, adras) yordamida geometrik figuralarni o'rganamiz.

Amaliy yondashuvlar orasida har kuni 3-5 daqiqalik mindfulness va nafas mashqlari, haftada bir kun "Raqamli detox" (gadjetlarsiz dars va oilaviy o'yinlar), emotsional kunlik jurnallar ("Bugun nimani his qildim?", "Bugun nimani o'rgandim?") va har bir bolaga shaxsiy "Rivojlanish xaritasi" tuzish mavjud. Bu usullar bolalarning ichki dunyosini boyitadi, o'zini boshqarish ko'nikmalarini rivojlantiradi va oila bilan hamkorlikni kuchaytiradi.

Natijalar aniq va ilhomlantiruvchi: sinfimdagi bolalarning e'tibor davomiyligi 25-30 daqiqaga yetdi, o'qish va hisoblash qobiliyati o'rtacha 40% ga oshdi, emotsional barqarorlik yaxshilandi. Bolalar o'zlarini ifoda etishda jasoratli bo'lib, milliy qadriyatlar (ona tili, urf-odat, vatanparvarlik) ularning kundalik hayotiga singib ketdi. Muvaffaqiyat hikoyalari buni yaqqol tasdiqlaydi: bir o'quvchim ekran qaramligidan butunlay chiqib, respublika "Yosh iste'dodlar" tanlovida 1-o'rinni egalladi; butun sinf "Eng yaxshi milliy qadriyatlar loyihasi" viloyat bosqichida g'olib bo'ldi. Ota-onalar "Bolam maktabga intizorlik bilan boradi, uyda kitob o'qiydi va oilaviy suhbatlarga qiziqadi" deb minnatdorchilik bildirishmoqda.

Bu tajribalar shuni ko'rsatadiki, raqamli texnologiyalarni to'g'ri boshqarib, ularni ta'lim va tarbiya vositasiga aylantirish mumkin. "Millat g'ururi" kitobi ruhida ishlaganimizda, bolalarda nafaqat bilim, balki chuqur milliy tuyg'u va "Sen ham qila olasan!" ishonchi shakllanadi. Kelajakda har bir o'qituvchi o'z sinfida shunday ijodiy muhit yaratishi, Yoshlar ishlari agentligi va ota-onalar bilan hamkorlikni kuchaytirishi lozim.

Xulosa

Boshlang'ich sinf o'qituvchisi — kelajak avlodni shakllantiruvchi eng muhim shaxs. Raqamli davrda yashab, bolalarning qalbini zamonaviy bilim, milliy ruh va insoniy qadriyatlar bilan boyitish bizning muqaddas burchimizdir. Har bir bola ichida ulkan potensial bor. Biz faqat "Sen ham qila olasan!" deb aytib, ularga yo'l ko'rsatishimiz kerak. Shunda bolalarimiz bilimdon, baxtli va millat g'ururi bo'lgan fuqarolar bo'lib ulg'ayadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. "Millat g'ururi" xalqaro ilmiy-amaliy ko'rik-tanlovi materiallari, 2025-2026.
2. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi. Boshlang'ich ta'lim standartlari (2024-2025).
3. Daniel Goleman. "Emotsional intellekt".
4. Carol Dweck. "Mindset: The New Psychology of Success".
5. UNESCO. "Education in the Digital Age" (2023-2025).
6. Muallifning shaxsiy pedagogik tajribasi va kuzatishlari (2023-2026).